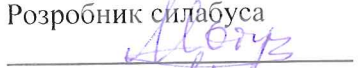

Завідувач кафедри
 /Перегуда Є.В./

21 червня 2022 р.

Розробник си́лабуса
 /Мотузенко Б.І. /
 /Яхно О.О. /

СИЛАБУС Соціологія

(назва освітньої компоненти (дисципліни))

1) Шифр за освітньою програмою: ВК
2) Освітній рівень: бакалавр
3) Форма навчання: денна, заочна
4) Галузь знань: 19 «Архітектура і будівництво»
5) Спеціальність, назва освітньої програми: : 192 "Будівництво та цивільна інженерія", ОПП «Міське будівництво та господарство»
8) Статус освітньої компоненти: вибіркова
9) Семестр: VIII
11) Контактні дані викладача: К.п.н. доц., Яхно О.О. Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: http://www.knuba.edu.ua/?page_id=4797 Контакти: (044) 261-55-66; (097) 412-24-16; yakhno.oo@knuba.edu.ua
12) Мова викладання: українська
13) Пререквізити: «Історія української державності та культури», «Історія філософії та філософської думки», «Політологія»
14) Мета курсу: формування у представників нової генерації студентської молоді соціологічного мислення і соціологічної культури, які виступають ознаками зрілості громадянина і суспільства, вміння використовувати отримані ними соціологічні знання у професійній та громадській практиці; формування в здобувачів вищої освіти навиків міждисциплінарних прикладних досліджень у галузі нафтогазової індустрії та здатності приймати рішення з урахуванням широкого кола суспільних проблем та факторів; вироблення здатності передбачати соціальні наслідки рішень та ініціатив у нафтогазовій галузі.

15) Результати навчання			
Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання компетентності
РН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК09 ЗК10 СК03 СК08 СК09
РН11. Оцінювати відповідність проектів принципам проєктування міських територій та об'єктів інфраструктури і	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК09 ЗК10

міського господарства.			СК03 СК08 СК09
РН13. Здійснювати організацію та керівництво професійним розвитком осіб та груп у сфері архітектури та будівництва.	Обговорення під час занять, тематичне дослідження, контрольна робота, есе	Лекції, практичні заняття	ІК ЗК09 ЗК10 СК03 СК08 СК09

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен знати:

- особливості програм становлення і розвитку соціологічної науки, її сучасний стан і перспективи розвитку;
- закономірності організації, функціонування і розвитку суспільства;
- основні параметри визначення типів суспільства;
- рограмм і механізми побудови, функціонування, трансформації і модифікації соціальних інститутів;
- закономірності рограмм соціалізації особистості, моделі статусного і рольового наборів, критерії типології особистості, внутрішні і зовнішні рограмм її поведінки і діяльності;
- правила складання програми соціологічного дослідження і анкети;
- методика і процедури проведення емпіричного дослідження;
- причини і види соціальних відхилень, методи і форми соціального регулювання і контролю;
- механізми формування і відтворення соціальних рогр, їх функціонування в сферах суспільного життя;
- моделі і шляхи вирішення трудових конфліктів;
- параметри визначення типології соціальної структури суспільства;
- соціальні виміри праці;
- способи раціонального використання вільного часу;
- технологію та механізм рограм соціального управління;
- специфіку поведінки суб'єктів суспільного життя в ринкових умовах;
- тенденції розвитку сучасної сім'ї;
- особливості етнічної структури сучасного суспільства;
- особливості соціокультурних процесів в сучасному суспільстві.

За підсумками вивчення дисципліни студент повинен вміти:

- визначити тип суспільства у конкретній державі, його мобільність і маргінальність;
- визначити тип соціальної структури конкретної держави;
- визначити характеристики суспільної дійсності;
- визначити функції соціальних інститутів, організацій, спільнот в конкретній державі;
- класифікувати і визначити тип конкретного об'єднання та його місце в соціальній структурі держави;
- встановлювати соціальні статуси індивідів;
- визначити стан і дієздатність трудового рограму;
- визначити тип поведінки особисті, тип лідера в колективі;
- визначити тип сімейної структури і її функції;
- скласти програму соціологічного дослідження, анкети і проводити зондаж і пілотаж останньої;
- провести емпіричне дослідження і проаналізувати його результати.

16) Структура курсу

Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Контрольна робота	СРС	Форма підсумкового контролю
14	16	1	60	Залік
Сума годин:				90
Загальна кількість кредитів ECTS				3
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:				30(1,33)

17) Зміст курсу

Тематика лекційного курсу

Змістовий модуль 1. Інституційні засади соціології як галузі наукового знання.

Тема 1. Соціологія як наука та навчальна дисципліна.

Змістовий модуль 2. Соціальний простір як середовище життєдіяльності

суб'єктів суспільного життя.

Тема 2. Суспільство як цілісна система.

Тема 3. Соціологія особистості.

Тема 4. Соціальна структура суспільства.

Тема 5. Соціальні інститути та організації.

Змістовий модуль 3. Соціологічне дослідження.

Тема 6. Методологія і методика соціологічного дослідження.

Змістовий модуль 4. Галузеві соціологічні теорії.

Тема 7. Галузеві соціологічні теорії.

Тематика практичних занять:

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Соціологія особистості.

Змістовий модуль 2.

Тема 2. Соціальна структури суспільства

Змістовий модуль 3.

Тема 3. Методологія і методика соціологічного дослідження

Змістовий модуль 4.

Тема 4. Соціальний конфлікт: походження та шляхи розв'язання

Тема 5. Соціологія праці і управління

Тема 6. Соціологія сімейно-шлюбних відносин

Тема 7. Економічна соціологія

Тема 8. Соціологія міста.

Індивідуальне завдання. Тематика

1. Соціологічна концепція Е. Дюркгейма.
2. Теорія соціальної дії (М. Вебер, Т. Парсонс та ін.).
3. Психологічні концепції в західноєвропейській соціології.
4. Тенденції соціальної мобільності в сучасному суспільстві.
5. Українська протосоціологічна думка.
6. Політична соціологія М. Драгоманова.
7. М. Грушевський як історик-соціолог.
8. Інтерв'ю, його особливості та різновиди.
9. Експертне опитування : основні форми та методи відбору експертів.
10. Методи соціометрії у дослідженні малих груп.
11. Анкетне опитування та його пізнавальні можливості.
12. Поняття маркетингового дослідження та основні методики його проведення.
13. Глобалізація соціальних, культурних процесів: позитивні і негативні тенденції.
14. Органічна та неорганічна модернізація суспільства.
15. Соціологія організацій.
16. Бюрократія як специфічний тип соціальної організації.
17. Формальні та неформальні соціальні інститути : український вимір.
18. Функціональні та дисфункціональні інститути в українському суспільстві.
19. Натовп та публіка: відмінності культури поведінки.
20. Вплив малих соціальних груп на світогляд молоді.
21. Особливості й динаміка соціальної структури сучасного (українського) суспільства.
22. Соціально-територіальна структура українського суспільства.
23. Урбанізація як соціальний процес, його сучасні тенденції.
24. Сучасний стан розвитку підприємництва в Україні.
25. Інноваційні складові економічної культури : стимули та перешкоди.
26. Зайнятість та безробіття.
27. Соціальні аспекти інженерної праці.
28. Трудовий колектив як соціальний інститут та соціальна спільнота.
29. Роль праці в удосконаленні особистості.
30. Вільний час як структурний компонент суспільного часу.
31. Вільний час і культура здорового способу життя української молоді.
32. Закономірності та особливості менеджменту соціальних організацій.
33. Національні моделі менеджменту організацій.
34. Соціологічні дослідження в управлінні персоналом.
35. Сім'я як соціальний інститут: історія та сучасні тенденції розвитку.

36. Конфлікти у сімейних стосунках та шляхи їх подолання.
37. Соціологія гендеру.
38. Гендерний підхід до становища жінки та чоловіка в сім'ї та суспільстві.
39. Етносоціальна та мовна структура сучасної України.
40. Субкультури та проблеми їх співвідношення з культурою суспільства.
41. Сучасні молодіжні субкультури.
42. Динаміка зміни соціальних цінностей в українському суспільстві.
43. Основні соціальні конфлікти у сучасному українському суспільстві.
44. Соціологія кар'єри.
45. Соціологія охорони довкілля.
46. Соціологія громадської думки.
47. Соціологія права.
48. Сучасний стан та тенденції розвитку освіти.
49. Соціологія релігії. Тенденції розвитку релігії як соціального інституту.
50. Соціологія засобів масової комунікації.
51. Поширені форми девіацій у сучасному суспільстві.
52. Туризм як соціальний інститут.
53. Основні туристські потоки в сучасній Україні.
54. Візуалізація соціальних комунікацій.
55. Соціальні засади основних культурних та архітектурних стилів.
56. Гюстав Лебон та його вчення про натовп.
57. Насильницькі та ненасильницькі методи вирішення міжнародних конфліктів.
58. Революція як соціальний процес : теорія і практика.
59. Економіка постіндустріального суспільства та її соціальні наслідки.
60. Індустріальне та постіндустріальне суспільство : проблеми співвідношення.
61. Концепція постіндустріального суспільства Д. Белла.
62. Громадянське суспільство: теорія та практика в Україні та інших країнах світу.
63. Легітимність влади: теорія та сучасна політична практика.
64. Українська нація: історичні особливості та сучасні тенденції формування.
65. Міжетнічні (міжнаціональні) конфлікти: причини, типологія, шляхи подолання.
66. Етнічні ідентичні в сучасній Україні.
67. Регіональні ідентичності в Європі та в Україні.
68. Тенденції розвитку соціально-поселенської структури в сучасному суспільстві.

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Зокрема, студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг від 18 до 24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна також помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми.

Література, що рекомендується для виконання індивідуального завдання, наведена у цьому виданні, а в електронному вигляді вона розміщена на Освітньому сайті КНУБА, на сторінці кафедри політичних наук і права.

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до закінчення навчального семестру. Заняття із захисту індивідуальних завдань призначаються не пізніше, ніж за 1 тиждень до закінчення навчального семестру. Викладач має право вимагати від студента доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

18) Основна література

Підручники

Лукашевич М.П. Соціологія економіки: Підручник для студ. вищих навч. закл.- К.: Каравела, 2005.—283 с. URL: https://tourlib.net/books_others/lukashevych.htm

Лукашевич М. П. Соціологія праці: Підручник для студ. вищ. навч. закладів.—К.: Либідь. 2004. – 440 с. URL: http://kpl.t.ucoz.ua/library/lukashevich_sociologiya_praci.pdf

Соціологія : підручник / Ю. Ф. Пачковський, Н. В. Коваліско, І. В. Городняк та ін. ; за ред. д-ра соціол. наук, проф. Ю. Ф. Пачковського. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 418 с. URL: <http://clio.lnu.edu.ua/wp->

content/uploads/2014/11/%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D0%9F%D0%B0%D1%87%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%AE.%D0%A4..pdf

Посібники

Соціологія: навчальний посібник / Перегуда та ін. – К.: КНУБА, 2013.

Вербець В.В., Субот О.А., Христюк Т.А. Соціологія: Навчальний посібник –К.: Кондор, 2009. URL: <https://textbook.com.ua/sociologiya/1473453046>

Примуш М.В. Загальна соціологія. Навчальний посібник.—К.: ВД „Професіонал”, 2004.. URL: http://megalib.com.ua/book/101_Zagalna_sociologiya.html

Сірий Є. В. Соціологія: загальна теорія, історія розвитку, спеціальні та галузеві теорії: навч. посібник. — Вид. 2-ге — К.: Атіка, 2007. — 480 с. URL: <https://westudents.com.ua/knigi/571-sotsologiya-sriy-v.html>

Сорока Ю. Г. Соціологія культури : навчально-методичний посібник / Ю. Г. Сорока. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 136 с. URL: <https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-04-28/Soroka.pdf>

Соціологія міста: навчальний посібник / [Л.В. Малес, В.В. Середя, М.О.Соболевська, Ю.Г.Сорока та ін.]; за заг. ред. О.К. Міхєєвої, Донецьк: вид-во «Ноулідж», 2010. 463 с. URL: <http://194.44.152.155/elib/local/r329.pdf>

Соціологія. Посібник / За ред. Городяненка В.П.- К.: Видавничий центр „Академія”, 2005— 197 - ь та ін.] -- [6-те вид.].—К.: Центр учбової літератури, 2009.—С. 625-656. URL: http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/716/Sociologiya_-_Gorodyanenko.pdf

Конспекти лекцій

Соціологія: конспект лекцій. (Панібудьласка В.Ф., Авдеєнко О.Д., Дьомкін П.О. та ін.) – К.: КНУБА, 2008. – 72 с.

Презентації лекцій. URL: <https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=967>

Методичні рекомендації

Соціологія: методичні рекомендації до вивчення дисципліни (уклад.: Є.В.Перегуда, О.Д.Авдеєнко та ін. – К.: КНУБА, 2018.

Тестові завдання

Соціологія. Тестові контрольні завдання для студентів усіх спеціальностей / уклад.: Є.В.Перегуда, В.Ф.Панібудьласка, та ін. – К.: КНУБА, 2010. – 48 с.

19) Додаткові джерела

Монографії, наукові статті

Амджадин Л. Трансформаційні зміни інститута сім'ї та шлюбних відносин в українському суспільстві: гендерний аналіз // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2007. – №3. – С. 60-75. URL: http://ecsosman.hse.ru/data/2010/12/24/1214866076/03_Amdgadin.pdf

Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи . Політика. -К.: Основи,1998. - 534 с. URL: <http://litopys.org.ua/weber/wbs.htm>

Гіденс Е. Соціологія / Е. Гіденс. – К.: Основи, 1999. – С.66-89. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-173.html>

Савельєв Ю. Соціологія в пошуках сутності сучасності: систематизація теорій суспільства модерну і модернізації //Соціологія :теорія, методи.маркетинг. - №3,2012. -С.45-67. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/89334>

Степаненко В. Соціологічна концепція громадянського суспільства в пострадянському контексті // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2000. – №3. – С.5-20. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/89711/01-Stepanenko.pdf?sequence=1>

Інформаційні ресурси

<http://library.knuba.edu.ua/>. Бібліотека Київського національного університету будівництва і архітектури.

<https://org2.knuba.edu.ua/>. Освітній сайт КНУБА.

<http://aup.org.ua/sp-journal>. Журнал «Соціологія права»

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

192	«Будівництво та цивільна інженерія», «Міське будівництво та господарство»	Сторінка 1 з 4			
Поточне оцінювання					
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ4	Індивідуальне завдання	Сума балів
15	20	20	25	20	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

1. Консультації з дисципліни проводяться керівником курсу щотижнево у понеділок о 15:20 в ауд. 425 Центрального корпусу КНУБА. Якщо заняття з дисципліни проводиться іншим викладачем, графік консультаційних занять доводиться ним до студентів (в т.ч. на Освітньому сайті КНУБА) на початку вивчення дисципліни.
2. Студенту, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія.
3. Студент, який має менше 8 балів по двох модулях, не допускається до складання заліку. В цьому разі він повинен виконати додаткове завдання по змісту відповідних модулів в період між основною та додатковою заліковими сесіями.
4. Студент, який не здав та/або не захистив індивідуальне завдання, не допускається до заліку. В цьому разі він повинен виконати та захистити індивідуальне завдання в період між основною та додатковою екзаменаційними сесіями.
5. Студент має право на оскарження результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться до студентів на початку вивчення дисципліни.

22) Політика щодо академічної доброчесності:

1. Списування під час тестування та іспитів, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткова екзаменаційна сесія або додаткове заняття для проходження тестування.
2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірників, які вже пройшли перевірку на плагіат.

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=967>